

کارتونیست مطرح مهدی «شهرآرا» از کمرنگ‌شدن استفاده از کارتون در مطبوعات می‌گوید

وضعیت بحرانی کارتون

شکیبا افخمی‌راد

گفت و گوی روز

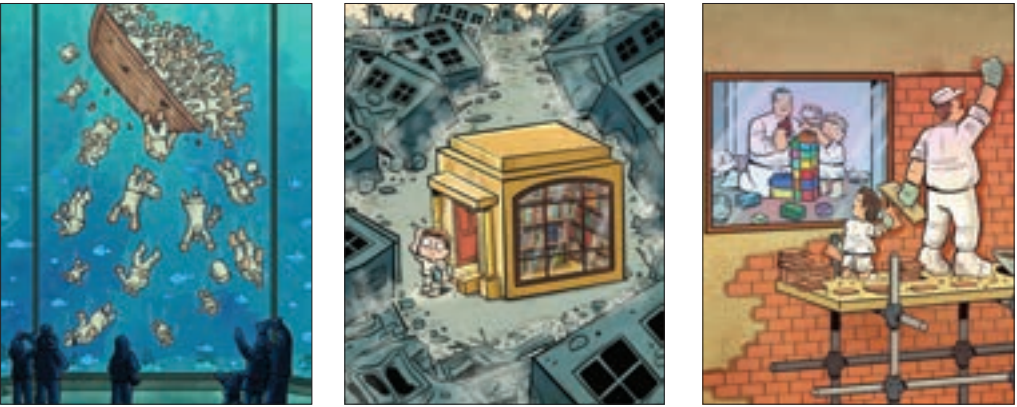
علیرضا پاکدل، از هنرمندان فعال در عرصه کارتون و کاریکاتور مشهد است که سال‌ها در روزنامه شهرآرا فعالیت می‌کند. او تا به امروز با خلق آثار مختلف توانسته است در جشنواره‌های بی‌شماری حضور پیدا کند و جوایز مختلفی را نیز در سطح بین‌الملل به دست بیاورد که از میان آن‌ها می‌توان به کسب تبه در شانزدهمین جشنواره بین‌المللی پورتو، جشنواره کاریکاتور توریسیم ترکیه، کسب تبه اول و جایزه بزرگ جشنواره ورلد پرس کارتون (پرتقال)، جشنواره کاریکاتور مطبوعات تبریز، مسابقه کارتون و کاریکاتور، «سیساک»، کرواسی، دوسالانه بین‌المللی کارتون ضد جنگ، «کراگوواک، صربستان و مسابقه کارتون و کاریکاتور پیراسیکا با بزریل اشاره کرد. او به تازگی نیز با خلق اثری با محوریت محیط زیست و قطع درختان، تبه دوم از چهل و ششمین جشنواره بین‌المللی کارتیکاتور ایتالیا ۲۰۲۲ را به دست آورده است. پاکدل در ابتدای همه‌گیری کرونا نیز با خلق آثاری با محوریت این بیماری، نظرهای بسیاری را در کشورهای مختلف به خود جلب کرد.
با این هنرمند که در شهر مشهد زندگی و فعالیت می‌کند، درباره ارتباط کارتونیست با جامعه و ضرورت پرداختن به موضوعات روز، وضعیت استفاده هنر کاریکاتور در مطبوعات و حضور در جشنواره‌های مختلف صحبت کرده‌ایم که در ادامه پیش‌روی شماست.

● سال‌ها ۲۰۴۰ کاریکاتورهای شما با موضوع کرونا و تلاش پرستاران و کادر درمان با استقبال گسترده روبه‌رو شد و در رسانه‌های کشورهای مختلف، بازتاب پیدا کرد؛ اتفاقی که نشان داد آثار مرتبط با دغدغه‌های مردم به خوبی دیده می‌شود. درباره استقبال از این مجموعه و ضرورت بازتاب موضوعات روز در آثار هنری توضیح دهید.

کارتونیست یا هنرمند برای اینکه بتواند با مخاطبش در بستر اتفاقات مختلف اجتماعی، فرهنگی و سیاسی، ارتباط برقرار کند، باید به روز باشد و در لحظه و زمان مشخص و مطلوب، دست به خلق اثر بزند. همچنین باید شرایط جامعه را به خوبی درک و تحلیل کند و از جنبه‌های مختلف، موضوعاتی را که در جامعه رخ می‌دهد، بررسی کند. به نظر من، نزدیک بودن هنرمند به مشکلات و مضللات جامعه می‌تواند ارتباطی تنگاتنگ و قوی بین او و مخاطب ایجاد کند. من هم مجموعه آثار مرتبط با کرونا را به صورت دلی و در همان روزهای اول شیوع این بیماری که زمان بیشتری را در خانه می‌گذرانیدیم، کار کردم. آن زمان می‌شنیدم که بسیاری از مسئولان و مدیران حوزه سلامت از اینکه طیفی از مردم هشدارها را جدی نمی‌گیرند، نگران هستند، از این رو فکر کردم شاید زبان کارتون و هنر بتواند در این زمینه موثر باشد و نکات بهداشتی را یادآوری کند. به نظر من یکی از دلایل استقبال و بازتاب زیاد این مجموعه نیز همین به تصویر کشیدن دغدغه‌ها و هشدارهای کادر درمان در قالب کارتون بود؛ البته بخش مهمی از بازتاب‌ها جهانی بود و کمتر به این آثار در کشور خودمان و به ویژه شهر مشهد پرداخته شد که برای من بسیار عجیب بود. به هر حال رساناتی که این آثار داشتند، با بازتاب بین‌المللی شان به انجام رساندند.

● فکر می‌کنید چه موضوعات دیگری مربوط به دغدغه‌های روز مردم وجود دارد که یک

کارتونیست مطرح مهدی «شهرآرا» از کمرنگ‌شدن استفاده از کارتون در مطبوعات می‌گوید

جشنواره‌ها زیاد نمی‌توانند بر زندگی هنرمند تأثیر بگذارند اما می‌توانند در روند فعالیت‌های حرفه‌ای وی موثر واقع شوند. این رویدادها به هنرمندان انگیزه می‌دهد که درباره موضوعات خاص اثر خلق کنند. همچنین با اعطای جایزه، برای هنرمند اعتبار به دنبال می‌آورند.

● اگر هنرمند در جشنواره‌ها حضور نیابد، چه طور می‌تواند آتارش را در معرض دید مردم بگذارد؟ سال‌ها قبل، حضور در جشنواره‌ها به دیده شدن آثار هنرمندان بسیار کمک می‌کرد. ولی اکنون فضای مجازی به عنوان رسانه‌ای پذیرای هنرمندانی باشد که کشورشان از نظر

حساب‌های ارزی مشکل دارد. به این ترتیب، می‌توان گفت هنرمندان ایرانی، خیلی نمی‌توانند به جشنواره‌های خارجی امید بندند. در سال‌های اخیر، رقابتی نبود و پاک بودن جشنواره‌های داخلی هم برای من جای سوال بوده است؛ چون تنها افرادی خاص در این رویدادها دیده می‌شوند. از این رو رغبتی برای شرکت در آن‌ها ندارم. در مجموع به نظر من،

● به عنوان کسی که سال‌ها با مطبوعات مختلف همکاری کرده است، وضعیت کارتون در نشریات و روزنامه‌ها را چطور می‌بینید؟ خوشبختانه در مشهد، روزنامه‌ی شهرآرا به صورت حرفه‌ای در زمینه کارتون و کاریکاتور فعالیت می‌کند و حتی شاید بیشتر از بسیاری از روزنامه‌های پایتخت به این موضوع اهمیت می‌دهد. مدیران و متولیان شهرآرا به این هنر اعتماد دارند و می‌توانند الگویی برای سایر روزنامه‌ها باشند. اما اگر بخواهم به طور کلی به وضعیت کارتون و کاریکاتور در مطبوعات کشور اشاره کنم، باید بگویم اوضاع خیلی خوبی نداریم و حتی می‌توانم بگویم اوضاع بحرانی است؛ اوضاعی که با شیوع

● دلایل این وضعیت بحرانی کارتیکاتور در مطبوعات را چه می‌دانید؟ متأسفانه نگاه مدیران و مسئولان نشریات و روزنامه‌ها به کارتون و کاریکاتور، رشد پیدا نکرده است. همچنین هزینه‌هایی که برای حق‌الزحمه کاریکاتوریست‌ها در نظر گرفته می‌شود، به قدری ناچیز است که

می‌توانست قدری از وقایع فرعی قصه کم کند تا فرصت کافی برای واکاوی گذشته به شخصیت اصلی داستان فراهم شود. ● ساختار دورویی درباره «دوزیست»، بارها گفته شده است که «فیلم فارسی مدرن» است. اما این اظهار نظر صرفاً با متر و ملاک سینمایی بیان شده است و یک تفسیر درون‌متنی و نصفه و نیمه از فیلم به دست می‌دهد. در ساحتی کلی، قصه فیلم با ورود یک زن به محفل سه مرد آغاز می‌شود و برخی کنش‌های شخصیت اصلی نیز بی‌شباهت به الگوهای محبوب سینمای قبل از انقلاب نیست. فیلم تازه برزونیک نژاد آن، آن قدرها هم دم‌دستی و نرزشیده نیست که با عبارت «فیلم فارسی» تحقیرش کنیم.

«دوزیست»، یک فیلم سرراست و ساده است که تلاشی برای هنری و روشنفکرانه به نظر رسیدن از خود نشان نمی‌دهد. فیلم‌ساز با دغدغه اصلی خود که مفهوم دورویی است، تعداد زیاد کاراکترها باعث شده است روابطشان به عمق نرود برخی شوخی‌هایی که لابه‌لای متن گنجانده شده‌اند. امکان تبدیل شدن «دوزیست»، به یک تراژدی واقعی را از آن سلب می‌کند. شاید فیلم‌نامه

که مخاطبان فیلمش، مردم عادی هستند

یک شخصیت همدلی برانگیز به نام عطا

دبیر نهضت مردمی پوستر انقلاب اسلامی:

هدف «ترسیم روشن»، نسل جدید و جوان است

دبیر نهضت مردمی پوستر انقلاب اسلامی در مراسم شروع به کار نمایشگاه گروهی پوستر «ترسیم روشن»، در سبزوار، با بیان اینکه هدف ارزیابی این نمایشگاه، رشد نسل جدید و جوان است، گفت: از آغاز به کار شبکه نهضت پوستر انقلاب اسلامی بیش از ۱۲ سال می‌گذرد. هنرمندان این نهضت الان راه و مکتب هنری خودشان را پیدا کرده‌اند و امروز این ظرفیت وجود دارد که با ارتباط گرفتن آن‌ها با نسل جدید، بتوانند تجربیات خودشان را در اختیار نسل جوان بگذارند. سیدمحمدرضا میری افزود: قرار است این نمایشگاه در شهرستان‌های مختلف استان برگزار شود و در کنار هنر نمایشگاه، یک نشست تخصصی با حضور یک یا چند نفر از طراحانی که آثارشان در نمایشگاه است، با جوانان علاقه‌مند به طراحی گرافیک تشکیل شود تا تجربیات منتقل شود. گفتنی است نمایشگاه گروهی پوستر «ترسیم روشن»، که دربردارنده آثار برگزیده جمعی از طراحان نهضت مردمی پوستر انقلاب است، با ۳۶ اثر از ۱۵ هنرمند، در نگارخانه مولانا شیخ محمد سبزواری واقع در مجتمع فرهنگی هنری اسرار، از ۲۹ مرداد تا ۳ شهریور درحال برگزاری است.

اخبار هنری مشهد

برگزاری نمایشگاه «شاهکار» در حامی

مهندسید ترجمان نیلوفر کرده‌شمانه، ابراهیم زاده، سارا چوپان زاده، فاطمه احمدی فرخی، رحله زارعی، مه‌گل موسوی، زهرا صفری، سکتین، نگار بدیع، مرضیه شمس، الهام ظریف، الهه غیور، هدیه خادم‌غایینی و زهرا عرب به نمایش گذاشته خواهد شد.

اکران و نقد «بدون قرار قبلی» در سینما برقی

سومین برنامه از سری برنامه‌های اندیشه‌نما، با نام «اندیشه در قاب هنر» به اکران و بررسی فیلم «بدون قرار قبلی»، ساخته بهروز شعبانی می‌پردازد.

این نشست با حضور اهالی فرهنگ و هنر، چهارشنبه، دوم شهریور، در ساعات ۱۶ تا ۱۹ در پردیس سینما برقی برگزار خواهد شد.

مراسم سوگ‌خوانی «چشم‌هایش» در «فردوسی»

امروز؛ آخرین مهلت جشنواره تئاتر استانی

دبیر سی و دومین جشنواره تئاتر استان خراسان رضوی، ۳۱ مرداد را آخرین مهلت ثبت‌نام در سی و دومین جشنواره تئاتر استان اعلام کرد. محمدجهانپا افزود: امیدواریم تا این مهلت مقرر، افرادی که تمایل دارند در جشنواره شرکت کنند، فرت ثبت‌نام را پر کنند. پس از این مهلت قانونی، دبیرخانه‌پذیری هیچ گروهی نخواهد بود و به لحاظ قانونی جشنواره به مرحله دوم خود که شامل ارزیابی فنی آثار است، می‌رود. وی بیان کرد: آثار نمایشی تا ۳۰ مهر بازبینی می‌شود و تا پانزدهم آبان، آثار منتخب برای حضور در سی و دومین جشنواره تئاتر استان خراسان رضوی معرفی خواهند شد. گفتنی است در این هفته، نشست مشورتی دبیر جشنواره امسال با دبیران گذشته جشنواره‌های استانی دهه ۹۰ در حوزه هنری استان برگزار خواهد شد.

آغاز تصویربرداری فصل دوم سریال «مستوران»

تصویربرداری فصل دوم سریال «مستوران»، به‌نویسنده‌گی‌بزدان کاظمی، نویسندهمشهدی و کارگردانی سیدعلی هاشمی آغاز شد. لوکیشن اصلی این سریال در شهرک مستوران قرار دارد و گروه جدیدی از بازیگران برای نقش آفرینی در فصل دوم سریال، به‌گروه پیوسته‌اند.

فصل اول سریال «مستوران»، تابستان امسال از شبکه یک سیما روی آنتن رفت و با استقبال مخاطبان مواجه شد.

